

LUND UNIVERSITY

Remissyttrande: Departementspromemorian Patent- och marknadsdomstol (Ds 2014:2)

Maunsbach, Ulf

2014

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Maunsbach, U. (2014). Remissyttrande: Departementspromemorian Patent- och marknadsdomstol (Ds 2014:2).

Total number of authors:
1

Creative Commons License:
Ospecificerad

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUNDS UNIVERSITET
Juridiska fakulteten

Juridiska fakultetsstyrelsen
Docent Ulf Maunsbach

YTTRANDE

2014-04-11

Dnr V 2014/250

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

1

Remiss: Departementspromemorian Patent- och marknadsdomstol (Ds 2014:2)

Ju2014/129/DOM

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över rubricerade betänkande får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av docent Ulf Maunsbach.

Inledning

Förslaget att inrätta en särskild domstol till vilken immaterialrättsliga, marknadsföringsrättsliga och konkurrensrättsliga mål ska samlas är till övervägande del bra. Förslagen leder förhoppningsvis till att några av de mest komplicerade domstolsärendena blir enhetligt behandlade med fördelar vad gäller kvalitet och effektivitet. Den största vinsten är att förutsättningar för en enhetlig prejudikatbildning skapas.

Den föreslagna domstolsordningen är logisk och det är bra att handläggningen till övervägande del föreslås ske enligt rättegångsbalken och lagen om domstolsärenden. Fakultetsstyrelsen ställer sig med andra ord generellt positiv till det lagda förslaget.

Några anmärkningar finns det ändå anledning att redovisa.

Domstolens namn

Det föreslås att den särskilda domstolen ska kallas "Patent- och marknadsdomstolen" och de främsta skälen för namnvalet är att det är traditionsenligt (en logisk sammanslagning av Marknadsdomstolen och Patentbesvärsrätten) samt att det är ett kort och enkelt namn.

Fakultetsstyrelsens uppfattning är emellertid att det föreslagna namnet är missvisande och att den nya särskilda domstolen i stället bör benämnas

”Immaterialrätts och marknadsdomstolen”. Ett liknande alternativ diskuteras i förslaget men förkastas med argumentet att namn på domstolar traditionellt inte brukar hänvisa till specifika rättsområden. Vår uppfattning är dock att ordet ”immaterialrätt” inte bara hänvisar till ett specifikt rättsområde utan också (i vår mening snarare) till den grupp av rättigheter som de skilda immaterialrättsliga lagarna ger uttryck för. Vad gäller ordet ”marknad” så inkluderar det såväl marknadsföringsrättsliga som konkurrensrättsliga mål och är följaktligen ett lämpligt val. Namnet ”Immaterialrätts och marknadsdomstolen ” ger därmed en rättvisande bild av den särskilda domstolens ansvarsområde.

Ett skäl att inte använda ordet patent i den nya domstolens namn är att antalet patentmål är en liten del av det totala antalet mål och ärenden som den nya domstolen kommer att handlägga (vilket bland annat tydligt framgår av redovisad statistik i förslaget). Därför är det, reda av detta skäl, olyckligt att den nya domstolens namn skulle antyda ett tydligare fokus på patenträttsliga mål och ärenden än vad som faktiskt är fallet.

Det främsta skälet till att Fakultetsstyrelsen föredrar namnet ”Immaterialrätts och marknadsdomstolen” är emellertid att en användning av ordet ”patent” som en generell hänvisning till det immaterialrättsliga området spår på den allmänna missuppfattningen att patent omfattar hela det immaterialrättsliga området. Det är exempelvis vanligt att de skilda immaterialrätterna sammanblandas, vilket kommer till uttryck i påståenden på temat att musikaliska alster eller kännetecken kan ”patenteras”. Vi möter denna typ av missuppfattningar bland våra studenter och vi ser tydliga tecken på att en missvisande bild har slagit rot i det allmänna rättsmedvetandet.

Fakultetsstyrelsen anser därför att det nu finns en utmärkt möjlighet att bryta denna olyckliga utveckling. Genom att ge den nya särskilda domstolen ett rättvisande namn tydliggörs att immaterialrättigheter är en grupp av rättigheter (som bland annat omfattar patent). Immaterialrätts och marknadsdomstolen är dessutom ett rimligt kort namn som enkelt kan sägas/läsas.

Det ska uppmärksammas att ett val av namnet ”Immaterialrätts och marknadsdomstolen” får följdkonsekvenser i lagförslagen. Bland annat bör en sådan följd vara att överinstansen blir ”Immaterialrätts och marknadsöverdomstolen” samt att domare som tidigare kallats ”Patenträttsråd” (och som i förslaget benämns ”Patentråd”) byter namn till Immaterialrättsråd (etc.).

Tekniska och ekonomiska experter

Som framgår inledningsvis ställer sig Fakultetsstyrelsen positiv till den särskilda domstolens organisation, inkluderat det faktum att det i flera av de måltyper som den särskilda domstolen har att handlägga finns ett behov av särskild teknisk och ekonomisk kompetens. Förslaget är i dessa delar välavvägt och kommer bland annat till uttryck i 3 § (förslag till lag om patent och marknadsdomstolar).

Fakultetsstyrelsen är dock tveksam till att det ska krävas svenskt medborgarskap när det gäller den grupp av domstolsledamöter som är experter. Medborgarskapet har uppenbart ingen betydelse för den efterfrågade kompetensen. Tvärtom är det så att det på flera områden, i synnerhet när det gäller vissa specifika teknikslag på patenträttens område, råder brist på "svenska" experter. Att kräva svenskt medborgarskap riskerar att leda till administrativa problem för den nya domstolen och det riskerar att fördröja handläggningen av komplicerade tvister (i synnerhet på patenträttens område) genom att det blir svårare att rekrytera den nödvändiga expertisen.

Fakultetsstyrelsen anser därför att kravet på svenskt medborgarskap i 2 kap 3 § (förslaget till lag om patent och marknadsdomstolar) ska tas bort och att det öppnas för möjligheten att förordna om tekniska och ekonomiska experter som inte är svenska medborgare, för särskild komplicerade mål där svensk expertis saknas. Ett sådant förordnande kan om det bedöms lämpligt begränsas till målet i fråga.

Firma och Namn

I förslaget görs bedömningen att mål om firmaregistring inte ska samlas med övriga immaterialrättsliga mål. Det främsta skälet är att dessa mål har ett nära samband med de mål som rör associationsrättsliga registreringsåtgärder. Fakultetsstyrelsen har inget att erinra mot detta, men vill understryka att det finns en risk att motstridig praxis kan komma att utvecklas på grund av firmarättens (mycket) nära koppling till varumärkesrätten.

Fakultetsstyrelsen anser därför att det bör övervägas att utsträcka de diskretionära möjligheter att kumulera mål och ärenden som diskuteras i förslaget (3 kap 5 § i förslaget till lag om patent och marknadsdomstolar) till att omfatta även mål och ärenden enligt det som föreskrivs i firmalagen (1974:156) och, om än inte lika angeläget, mål och ärenden enligt det som föreskrivs i namnlagen (1982:679). I båda fallen är motivet att det ska vara

möjligt att samla mål som har ett nära samband till en enhetlig prövning. Genom att göra även dessa måltyper till föremål för en eventuell kumulation förstärks förutsättningarna för en enhetlig rättsbildning, även om målen som utgångspunkt inte handläggs i den nya specialdomstolen.

Enligt delegation

Ulf Magnusbach

